

HÃ'A THÆ'á»çNG THÃ•CH GIÃ•C QUANG GIÁ°çI NGHI VÁ»€ LUÁ°-T NHÃ,N QUÁ°ç

Ã•Ã°ng gÃ°p cá»§a HÃ'A THÆ'á»çNG THÃ•CH GIÃ•C QUANG
08/08/2017

HÒA TH'ÂNG THÍCH GIÁC QUANG GIçI NGHI VÀ LU-T
NHÂN QUç VÀ CÚNG SAO GIçI H N

1/.

V¶N:

Theo

lu-t nhân qu£, Ýi này anh A làm hji anh B. Ýi thê
hai, anh B s½ tìm çn anh A òi nã. V-y là 1 = 1. Nh°
v-y anh B có mang tUi hay không ? RÕi Ýi thú ba anh A có
thanh toán lji anh B nữa không ?

ÁP:

Nhân

Qu£ là gì? Nhân là nguyên nhân, Qu£ là kçt qu£, nguyên
nhân gây thç nào, kçt qu£ ra thç ¥y. Ng°Ýi x°a ã
b£o: Muñn làm viÇc gì, tr°Ùc ph£i bình t)nh ngh)
çn kçt qu£ vÁ sau cça nó .

Â

Nçu

mxi Ph-t tí biçt l¥y câu na y làm iÁu tâm niÇm,
tçt s½ tránh °ác nhiÁu lxi lçm thçt bji trên
°Ýng jo cing nh° °Ýng Ýi. MÙt v£ thiÁn s°
cing khuyên djy: Xem hçt kinh Di Đà. Tâng xong chú Đji
Bi. TrÓng d°a thì °ác d°a. TrÓng -u lji °ác
-u. Kinh chú v«n quý lành. Kçt oán làm sao cêu? Soi
lji lòng b£n lai. Ng°Ýi tjo ng°Ýi ph£i ch£u. Mình
làm mình thç qu£ .

Qu£

báo có: HiÇn báo, Sanh báo, H-u báo, Ænh báo, Bçt
Ænh báo, CÚng báo, BiÇt báo, C-n tí báo, Thác v£
thác báo, Chuy£n báo, Thç gian báo, Xuçt thç gian báo.
Ù ãy xin nói 3 qu£ báo c; b£n, mà chúng ta th°Ýng
lãnh ch£u:

1.

HiÇn báo: Có ngh)a hiÇn thç gây nhân thì hiÇn Ýi
ch£u qu£.

2.

Sanh báo: Sanh báo là gây nhân kiçp na y, Ýi kç sau mUi
ch£u qu£ báo.

3.

H-u báo: Đây là nói sñ gây nhân trong Ýi na y, çn
ba, bñn, tr m, ngàn hay vô l°ãng kiçp sau mUi thç qu£
báo.

Trong

kinh Nhân Qu£ NghiÇp Báo có bài kÇ: Gi£ sí tr m
ngàn kiçp. NghiÇp ã tjo không mçt. Khi nhân duyên g-p
nhau, lji tñ ch£u qu£ báo .

Kinh

Nhân Quê Nghĩp Báo, Kinh Ēa Tĩng thuÚc vÁ luân lý
jo ęc híc, Ph-t tí chúng ta thÿy gŞn nh° là mÙt
bÙ lu-t chu©n mĩc nhÿt trong Ýi sÑng h±ng ngày.
Hành trình tề nhân ւn qu£, chÉ có ęc Ph-t, các
Ç tí Thánh T ng, những nhà híc Ph-t có ³ng cÿp
mÙi thÿy xuyên suŃt quá trình nhân qu£ cça chúng sanh
và giúp chúng sanh tránh xa các iÁu ác, làm các viÇc
lành Ą thoát khỏi luân hÓi qu£ báo và góp phŞn làm
trong sịch hóa môi tr°Ýng sÑng chung trong xã hÙi loài
ng°Ýi.

Tj

ViÇt Nam x°a nay, không lu-n trong hay ngoài jo Ph-t,
lúc nào mĩi ng°Ýi cing cŌ xúy luân lý làm lành g-p
lành, làm ác g-p ác , hay ęg đđng Ýi Ph-t djy:
không làm các iÁu ác, siêng làm các viÇc lành, tề
bi cêu vÙt ng°Ýi khŌ . V-y mà cing không ę lĩc
Ą ngēa ho-c ng n ch-n ng°Ýi phjĩm pháp.

Theo

các bjn hĩ, thì gĩ là luân hÓi nhân qu£:

Anh

A làm hjĩ anh B, thì anh A phÿi bĒ hjĩ và ng°ác lji.
Anh A giçt anh B, thì tòa án xí tí hình anh A và ng°ác
lji, làm ác g-p ác ó là nhân qu£ tÿt yçu. Nghĩp
nhân sát thì nghĩp qu£ cing bĒ sát , không
sai sót, nên ng°Ýi x°a có câu : thiên vŏng khôi khôi,
sj nhi bÿt l-u .

A

và B tr£ vay nh° thç trß thành nghĩp lĩc, təc là séc
mĩnh cça nhân qu£, luôn trôi l n trong sáu n½o sanh tí
luân hÓi không lúc nào ngēng nghĒ, Ph-t tí chúng ta
th°Ýng nghiên cêu trong kinh Ēa Tĩng gĩ là luân
hÓi qu£ báo .

MuŃn

chÿm đét luân hÓi qu£ báo nh° A và B trên, thì không
khĩi tâm tjo nghĩp và hành ùng ác.

2/.

VªN:

Tj

sao, khi vào chùa, ta phÿi lji tŌ tr°Úc rŌi mÙi lji
Ph-t ? Có nhĩng chùa muŃn vào bàn thÝ TŌ phÿi i vào
chánh iÇn tr°Úc rŌi mÙi vòng ra sau Ą lji TŌ,
khi i qua bàn Ph-t mà không lji tr°Úc , mình c£m thÿy
có iÁu gì ó thÿt Ą. V-y mình phÿi xí trí nh°
thç nào khi ւn các chùa này ?

ÁP:

MÙt

ngôi chùa Ph-t giáo theo B̄c tông phŌ biçn có 4 khu vĩc:
Chính iÇn, TiÁn °Ýng, Nhà hành lang, Nhà tŌ và nhà
traĩ (làm nji thuyçt pháp gĩ là Gi£ng °Ýng, làm nji
thĩ thĩc cça ch° T ng thì gĩ là Traĩ °Ýng)

P

chính iÇn

1.

T°ãng Tam Thç là ba pho t°ãng ngÓi ngang nhau ß nçi cao nhÆt trên bàn thÝ, ÿi diÇn cho chç Ph-t trong ba thÝi gian quá khé, hiÇn tçi thç, vË lai thç.

B

nhà Bái °Ýng

Thông

th°Ýng nhà Bái °Ýng °ãc xây đĩng tr°Ùc của Chính iÇn (còn gĩi là tiÁn °Ýng).

Nhà

Hành lang:

Trong

các ngói chùa thÝ Ph-t ß ViÇt Nam, nhà hành lang °ãc xây rÆt linh hojt: có thÁ là hai dãy nhà riêng Á i lçi chiy song song ß hai bên nhà Chính diÇn, mà theo ó, i vào nhà t ng (h-u °Ýng).

Nhà

T ng:

Nçu

thÝ TÕ gĩi là Nhà TÕ, dùng trai t ng gĩi là Nhà Trai. Nhà T ng th°Ýng °ãc xây đĩng sau chính iÇn nên còn gĩi là h-u °Ýng.

ViÇt

Nam hiÇn có 15.000 ngói chùa, gÓm: ÿi già lam, trung già lam, tiÁu già lam&

Chùa

IÛn nh° ß thiÁn viÇn Th°Ýng Chiçu, Quan Âm Tu ViÇn, thiÁn viÇn Ph°Ùc Sjn (Óng Nai), Trúc Lâm thiÁn viÇn (Lâm Óng), mxi chùa có trên 200 S° ThŞy, S° Cô c° trú tu híc, còn tiÁu già lam thì chÉ có 01 ThŞy hay Cô ß trông coi h°jng khói cho Ph-t.

Chùa

x°a tē 100 n m trß lên çn trên 1.000 n m th°Ýng là ß ngoài miÁn Trung, miÁn B̄c ViÇt Nam; a phŞn không có lÑi i vào Chính iÇn tr°Ùc, th°Ýng là i hai bên cÕng ông lan (nam), Tây lan (nĩ), ho-c i vào lÑi bên hông hũu ho-c t£ ß phía h-u °Ýng, nên khi Ph-t tí vào chùa tr°Ùc g-p khám thÝ TÕ s°, sau mÛi g-p ngói Tam B£o thÝ Ph-t.

Chùa

ngày nay, ß thành thË, do nhiÁu hoàn c£nh th°Ýng xây tĩm gĩa khu phÑ, khóm ph°Ýng Á hành jo, lâu ngày trß thành nçi an trú muôn Ý& iÁu kiÇn môi tr°Ýng Æt ai h'p, không ç Á xây theo quy cách thiÁn lâm quy chç. Ng°Ýi Ph-t tí vào chùa có khi g-p thÝ Ph-t và TÕ s° ngang nhau, ho-c lÑi i b̄t buÛc ph£i g-p nçi thÝ Ph-t tr°Ùc, rÓi mÛi g-p khám thÝ TÕ s° sau.

Nhìn

chung khi tjo chùa Á cho T ng Ni tu hành, quý ThŞy th°Ýng

làm theo ph°ng tiÇn nh÷t thÝi cho T ng Ni c° trú tu híc, nên khi xây dñng, vÉ chç Şu t° ít quan trính çn quy cách thiÁn lâm quy chç. Cho çn hôm nay ngh) çn Æ cÆi cách thì ã muÛn Γm rÓi. Cing chính vì thç nên mÛi có câu hñi cça quý Ph-t tí.

Đ

ViÇt Nam, dù chùa òác xây dñng theo quy cách x°a hay nay, nh°ng do sñ giáo hóa cça ThŞy Cô nên viÇc IÁ Ph-t và TÕ s° trß thành khuôn th°Ûc cça Ph-t tí, vào chùa thì: tiên báI Trá trì, h-u báI Thích ca . Ý nói khi vào chùa tr°Ûc nh÷t g-p chç chùa (Trá trì), xá chào Trá trì, sau ó òác Trá trì h°Ûng d«n IÁ TÕ s°, LÁ Ph-t là v-y.

Tr°Ýng

hãp cça các bñn g-p Ph-t hay TÕ s° tr°Ûc thì cé cung kính vái xá, rÓi sau ó làm theo h°Ûng d«n cça ThŞy Cô không th÷t IÁ!

3/.

V«N:

ViÇc

cúng sao giÆi hñn, Ñt gi¶y tiÁn vàng mã, theo ðo Ph-t là iÁu không nên làm. Nh°ng có mÛt sñ chùa hiÇn nay v«n làm theo t-p tác này. Quý ThŞy giÆi thích viÇc làm này nh±m Æ Tùy thu-n chúng sanh , và cé tiçp diÁn n m này qua n m khác. V-y viÇc làm này có úng chánh pháp hay không ?

ÁP:

Ñt

vàng mã là mÛt tác IÇ dân gian, xu÷t phát tē thÝi nhà Hán (Trung QuÑc). Do nhà vua muÑn thñc hành IÝi dñy cça éc KhÕng Tí: Sñ tí nh° sñ sinh, sñ vong nh° sñ tÕn , ngh)a là thÝ ng°Ýi chçt nh° thÝ ng°Ýi sñng, thÝ ng°Ýi m÷t nh° thÝ ng°Ýi còn. V-y nên khi nhà vua b ng hà, chúng thŞn và h-u cung ã phÆi bñ tiÁn bñc th-t vào trong áo quan Æ vua tiêu dùng.

Sau

ó quan bñt ch°Ûc vua, dân bñt ch°Ûc quan. Ai cing chôn tiÁn th-t theo ng°Ýi chçt thành mÛt tác IÇ. Bñn trÛm c°Ûp biçt v-y nên ào trÛm mÓ nhñng ng°Ýi giŞu có, nh° mÛt vua Hán V n ç bË trÛm khai qu-t I¶y hçt vàng bñc châu báu. VÁ sau tē quan çn dân th¶y viÇc chôn tiÁn bñc th-t quá tñn kém nên mÛi n¶y sinh ra dùng gi¶y cñt ra làm tiÁn giÆ, vàng giÆ Æ thay thç. ChuyÇn Ñt tiÁn gi¶y (vàng mã) ra Ýi tē ó và trß thành t-p tác. T-p tác này òác du nh-p vào ViÇt Nam theo nhñng ng°Ýi Trung Hoa.

Tiçn

s) NguyẢn Mñnh C°Ýng, ViÇn Nghiênn céu Tôn giáo, cho r±ng: ViÇc Ñt vàng mã là do Ænh h°ßng cça ng°Ýi Trung Hoa. Tích kÁ r±ng: Vào Ýi Hán có ôi vñ chÓng là Thái Mñc và TuÇ N°ing híc nghÁ làm gi¶y ch°a thñ ã vÁ quê mß x°ßng. Gi¶y làm ra x¶u và khó viçt chỉ nên bË ç không bán òác. TuÇ N°ing bèn giÆ chçt Æ thñc hiÇn ph°ng kç bán gi¶y. Ngày thé 3, tr°Ûc khi i chôn, Thái Mñc em mÛt ôm gi¶y ra Ñt bên cñnh quan tài vñ. Sau khi Thái Mñc Ñt gi¶y xong

thì TuÇ N°ing ß trong quan tài kêu to gíi chÓng, ©y n°p quan tài b°Úc ra hát r±ng: D°ing gian tiÁN n ng hành té h£i. Âm gian chÉ tji tÑ mãi mji. B¥t thẾ tr°ăng phu b£ chÉ thiêu. Thùy kh³ng phóng ngã hÓi gia lai .

Ngh)a

là: Trên d°ing gian Óng tiÁN có thÃ làm °ãc míi viÇc ß míi nji, d°Ui âm phç gi¥y cing có thÃ dùng Á mua bán. N¿u không ph£i chÓng. Nt cho gi¥y thì ai lji cho tôi quay vÁ d°ing gian . Nói rÓi lji mang thêm 2 bó gi¥y nữa Á Nt. Những ng°Yi chéng ki¿n Áu tin là Nt gi¥y thành tiÁN cho ng°Yi âm phç r¥t có lãi nên ai n¥y Áu vÁ nhà l¥y tiÁN ¿n nhà Thái Mjc mua gi¥y vÁ Nt. Tin lành Ón xa, ng°Yi các nji tranh nhau ¿n nhà Thái Mjc mua gi¥y. Không ¿n 2 ngày, bao nhiêu gi¥y ¿ cça hai vã chÓng TuÇ N°ing ã h¿t s¡ch .

VUi

tích truyÇn này, Ts Nguyãn Mjnh C°Ýng hy vjing bjn Íc s½ có suy ngh) úng ñn vÁ viÇc Nt vàng mã. Tr°Úc khi Nt vàng mã, mxi ng°Yi c§n suy ngh) th-t kù xem tác dđng thñc cça viÇc hoá vàng ¿n áu. ã là t-p tác thì khó bĩ, chÉ trẽ có sñ Óng thu-n cça míi ng°Yi trong xã hUi.

Cúng

sao hjn là t-p tác ã tÓn tji lâu Ýi trong dân gian. T-p tác này có nguÓn gñc tẽ Lão giáo. Sao hjn °ãc tính c n cẽ trên híc thuy¿t ngi hành xung kh°c. Theo sñ v-n chuyãn cça ngi hành, mxi n m có mÚt vì sao chi¿u mjing vào mÚt tuÓi cça tẽng ng°Yi. Còn hjn là niên hjn, là cách théc riêng éng vUi sao chi¿u mjing là tÑt hay x¥u.

Tuy

b°t nguÓn tẽ Lão giáo ß Trung Hoa, nh°ng t-p tác này lji n sâu vào quan niÇm cça ng°Yi dân ViÇt và trß thành mÚt t-p tác lâu Ýi cça ng°Yi ViÇt. Ng°Yi ViÇt tin r±ng, mxi n m có mÚt vì sao cai qu£n, có sao tÑt có sao x¥u. N¿u g-p sao x¥u, ng°Yi ta ph£i cúng sao gi£i hjn Á °ãc an lành. Có t¥t c£ chín vì sao chia nhau cai qu£n con ng°Yi và tám niên hjn. Chín vì sao là: La H§u, ThÕ Tú, Thçy DiÇu, Thái B¡ch, Thái Âm, Thái D°ing, K¿ ô, MÙc éc, Vân HÙn. Tám niên hjn là: Huónh Tuyãn, Tam Kheo, Ngì MÙ, Thiên Tinh, Toán T-n, Thiên La, jì VÕng, Diêm V°ing.

Tẽ

Lão giáo qua dân gian rÓi i vào Ph-t giáo, nh°ng ngày nay, t-p tác này °ãc xem nh° tác t-p lxi thÝi Nñi vUi nhà truyãn giáo Ph-t giáo. óán sao, óán hjn và cúng gi£i sao hjn ngày nay còn diãn ra ß các chùa là sai.

Trong

kinh Di giáo ch°ing I, éc Ph-t djy: Các vẾ Tó-Kh°u, sau khi Tôi nh-p-diÇt, các vẾ nên tôn-tríng Ba-La- Á-MÙc-Xoa, nh° tÑi g-p sáng, nh° ng°Yi nghèo °ãc cça báu. Các vẾ nên bi¿t giUi ¥y là b-c jì-S° cça các vẾ và không khác gì Tôi còn ß Ýi v-y.

Ng°Yi

giã giã thanh-tËnh, không °ãc làm nhĩng viÇc nh°:
 buôn bán, Ôi chác, tjo dĩng ruỪng nhà, nuôi d°áng
 ng°Yi dân, tõi tỦ, súc sinh. H¿t thËy sñ trÓng trít,
 các cça cËi châu báu, Áu nên tránh xa, nh° tránh hËm
 lía. Không °ãc ch·t phát cây cỉ, ào sỦi ڑt
 ai, iÁu-hòa thuÑc thang, xem t°Ừng tÑt xËu, quan sát
 tinh-tú, suy- oán ç thi¿u, lËch-sÑ k¿-toán, Áu
 không nên làm.

Là

Ph-t tí, chúng ta phËi thËy nhĩng gì lxi thÝi lçc
 h-u, nhĩng gì là v n hóa, là nét 1p cça v n hóa dân
 gian hay v n hóa jò Ph-t, chúng ta phËi nói không vỦi
 các hç tắc trên.